

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

FEBRUARIE/MAART 2011

MEMORANDUM

MPUMALANGA

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 12 bladsye.

ASSESSERINGSRIGLYNE

AFDELING A: KYK- EN LEESBEGRIP

- Geen penalisering vir spel- en taalfoute nie.
- Sien slegs die eerste feit/sin na.
- Opdrag in vraag moet 100% gevolg word, anders 0. Een woord beteken **een** woord.
- 'n Aanhaling sonder aanhalingstekens verdien geen punt nie.
- Waar/Onwaar (Motivering afhanklik van korrekte keuse).
Eerste deel korrek en motivering verkeerd (1).
Eerste deel verkeerd/ontbreek (0).
- **Meervoudigekeuse-vrae:**
Slegs die regte letter gegee. ✓
Slegs die regte antwoord, sonder die betrokke letter. ✓

VRAAG 1: TYDSKRIFARTIKEL [Uit: <i>Huisgenoot</i> , 17 Junie 2010]					
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
1.1	C 2010 nie maklik sal vergeet nie.	1	2	2	2
1.2	verlede	1	2	2	2
1.3.1	onwaar	1	2	2	1
1.3.2	oud en jonk	1	2	2	1
1.4	wit	1	2	2	1
	geel	1	2	2	1
1.5	vuvuzela	1	2	2	1
1.6	Bafana-Bafana die wêreldbeker wen.	1	2	2	1
1.7	gratis	1	2	2	1
1.8	Suid-Afrika	1	2	1	2
	Italië	1	2	1	2
1.9	Kaapstad	1	2	1	1
1.10.1	D 'n brug met foto's	1	2	1	2
1.10.2	A 'n saal in Seepunt	1	2	1	2
1.10.3	E 'n glasgebou	1	2	1	2
1.10.4	B handsakke	1	2	1	2
1.10.5	C 2010 sokkerwêreldbeker	1	2	1	2
1.11	(Op) 'n grootskerm-TV	1	2	2	1
1.12	A Bafana-Bafana het nie al hul wedstryde verloor nie. C Die besoekers het gedink dat ons 'n mooi land het. E Die buitelandse mense het lekker hier gekuier. F Al die Suid-Afrikaners het saam Bafana-Bafana ondersteun.	4	2	3	3
DENKVLAK 1: 9/22(41%) DENKVLAK 2: 9/22(41%) DENKVLAK 3:4/22(18%) = 100%					
SUBTOTAAL: 22					

VRAAG 2: ADVERTENSIE [Uit: <i>Huisgenoot</i> , Februarie 2009]					
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
2.1	Aptek / Gesondheidswinkel (Enige EEN)	1	2	1	1
2.2	(Natuurlike Suid-Afrikaanse) kruie	1	2	2	1
2.3	Hy en sy seun/Hulle het opgehou rook.	1	2	2	2
2.4	Die leser se aandag te trek.	1	2	3	3
2.5.	Suid-Afrika	1	2	1	1
2.6	enige tyd	1	2	1	1
2.7.	nikotienvry	1	2	3	2
2.8	Bly mense help om op te hou rook.	1	2	1	3
DENKVLAK 1: 3/8(37.5%) DENKVLAK 2: 3/8(37.5%) DENKVLAK 3: 2/8 (25%) =100%					
SUBTOTAAL: 08					
TOTAAL AFDELING A: 30					

AFDELING B: 'N OPSOMMING [Verwerk uit: *Huisgenoot*, 1 Oktober 2009] (183 woorde)

VRAAG 3: WENKE OM GELUKKIG EN VEILIG PER TAXI TE REIS

Nasien van die opsomming

- Kandidate moet die opsomming in die vereiste formaat aanbied. Indien die opsomming nie die regte formaat is nie, word 1 punt van die totaal afgetrek.
- Slegs feite wat in **vollesinne** aangebied word, verdien punte.
- Rofwerk / Beplanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Kandidate **moet** die **korrekte** getal woorde aandui.

Punte word soos volg toegeken:

- 7 punte vir 7 feite
- 2 punte vir taal
- 1 punt vir die getal woorde aangedui.

Penaliseer soos volg:

- Taalfoute (grammatika, spelling en punktuasie):
Trek soos volg van die 2 punte wat toegeken word vir taal, af.

0 – 5 foute:	geen penalisering nie	-0
6 – 10 foute:	trek 1 punt af	-1
11 of meer foute:	trek 2 punte af	-2

TIPIESE FOUTE

- Woordorde in enkelvoudige sin (Bv. O/werp + ww. + V/werp)	- Tyd, wyse, plek
- Woordorde in saamgestelde sinne (Voegwoord 1, 2 en 3)	- Ontkennende vorm
- Omgekeerde woordorde	- Voornaamwoorde
- Lydende vorm	- Vreemde woorde
- Infinitief	- Direkte vertaling (moedertaalinvloed)
	- Telegramstyl / Onvoltooide sinne

- Vir direkte aanhalings van **volledige sinne** word daar soos volg van kandidaat se totaal afgetrek:
  - 1 – 3 volledige sinne aangehaal: geen penalisering nie
  - 4 – 5 volledige sinne aangehaal: trek 1 punt af
  - 6 – 7 volledige sinne aangehaal: trek 2 punte af
- As die **getal woorde** nie aangedui is nie of verkeerd aangedui is, word geen punt toegeken nie.

FEITE

	VERWAGTE ANTWOORDE	DIREKTE AANHALINGS
1.	Wees betyds by die taxistaanplek. (5 woorde)	Sorg dat jy betyds by die staanplek is.
2.	Wag tot die taxi stilstaan voordat jy inklim. (8 woorde)	Wag tot die taxi heeltemal tot stilstand kom, voordat jy inklim.
3.	Laai jou bagasie agter in die taxi. (7 woorde)	Moenie jou bagasie op jou skoot hou nie.
4.	Jy moet jou veiligheidsgordel vasmaak sodra jy sit. (8 woorde)	Maak jou veiligheidsgordel vas, sodra jy sit.
5.	Sit stil in die taxi. (5 woorde)	Moenie rondbeweeg terwyl die taxi ry nie.
6.	Moenie by die venster uithang nie (6 woorde) / Moenie jou hande of arms by die venster uitsteek nie. (10 woorde)	As jy langs die venster sit, moet jy nie jou hande of arms by die venster uitsteek nie.
7.	Wag vir jou kans om af te klim. (8 woorde)	Wag vir ander mense om eerste uit te klim.
	AANTAL WOORDE= (53/55 maksimum)	
PANEEL:(GLOBAAL BEPUNT) DENKVLAK 1: (0%) DENKVLAK 2: (0%) DENKVLAK 3: (100%) = 100%		
TOTAAL AFDELING B: 10		

AFDELING C: TAAL					
VRAAG 4: WOORDSTRUKTURE [Uit: <i>Die Burger</i> , 8 Junie 2010]					
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
4.1	ouers	1	4	1	1
4.2	gesin	1	4	2	2
4.3	dorpslewe	1	4	2	2
4.4	hom	1	4	1	1
4.5	goeie	1	4	2	2
4.6	kleins	1	4	2	2
4.7	slimmer	1	4	1	1
4.8	vriende	1	4	1	1
4.9	daarvoor	1	4	2	2
4.10	weekliks	1	4	1	1
4.11	doodmoeg / hondmoeg / vrekmoeg	1	4	1	1
4.12	op	1	4	1	1
4.13	vyftig (rand)	1	4	2	2
4.14	vierde	1	4	2	2
4.15	te	1	4	1	1
4.16	asseblief	1	4	1	1
4.17	emmertjie	1	4	1	1
4.18	borsels	1	4	1	1
4.19	slegte	1	4	1	1
4.20	seuns	1	4	1	1
4.21	help	1	4	1	1
4.22	bietjie	1	4	1	1
4.23	bos	1	4	2	3
DENVLAK 1: 15/23 (65%) DENKVLAK 2: 7/23 (31%) DENKVLAK 3: 1/23 (4%) = 100%					
SUBTOTAAL: 23					

VRAAG 5: SINSTRUKTURE [Uit: *Lig*, Mei 2008]

- Spelling word nie hier geenaliseer nie.
- Weglating van kommas voor voegwoorde word nie geenaliseer nie.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
5.1	Oom Daan-hulle het ✓ lank voor die tyd vir hierdie kuiery beplan ✓	2	4	2	2
5.2	Hulle vertrek ✓ baie vroeg die oggend.	1	4	2	2
5.3	Die kinders sal ✓ baie opgewonde oor die vakansie wees .✓	2	4	2	2
5.4	Ma het die getoet van die motor gehoor daarom, loer ✓ sy by die venster uit. [Indien die komma ontbreek, verloor die kandidate nie die punt nie.]	1	4	2	2
5.5	Ma is verbaas om die Burger gesin te ✓ sien.	1	4	1	1
5.6	Die motor word deur ✓ Oom Daan bestuur . ✓	2	4	2	3
5.7	Die Burger gesin het niks ✓ vir Ma gebring nie ✓	2	4	2	2
5.8	Waaroor is ✓ Oom Daan-hulle opgewonde?✓ (Tweede deel moet vraagteken insluit.)	2	4	2	3
5.9	Ma behoort al die smaaklike kos te ✓ kook.	1	4	2	2
5.10	Klein Jafta vra waar die badkamer is .✓	1	4	2	2
5.11	Die kinders gaan elke oggend ✓ haastig ✓ na die park toe . ✓ (Die volgorde moet korrek wees.)	3	4	2	2
5.12	Nee, daar is nie ✓ 'n bondel wasgoed op die dak van die motor nie ✓	2	4	2	2
5.13	C verbaas ✓	1	4	3	3
DENKVLAK 1: 1/21 (5%) DENKVLAK 2: 15/21 (71%) DENKVLAK 3: 5/21 (24%) = 100%					
SUBTOTAAL: 21					

VRAAG 6: REDIGERING [Clip Art]

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
6.1	Eric wil saam met sy maats na die matriekpartytjie toe gaan .	1	4	2	1
6.2	oor	1	4	2	1
6.3	tienuur	1	4	1	1
6.4	Hy hoef nie na Pa te luister nie.	1	4	1	2
6.5	Hoe laat sien jy kans om huis toe te kom?	1	4	2	1
6.6	lang	1	4	1	1
6.7	brul	1	4	2	2
6.8	Eric sal nie die motor roekeloos bestuur nie .	1	4	1	2
6.9	komkommer	1	4	2	2
6.10	omdat	1	4	2	3
6.11	A Eric is bly en hy neem die sleutels.	1	4	2	2
DENKVLAK 1: 5/11 (45.5%) DENKVLAK 2: 5/11 (45.5%) DENKVLAK 3: 1/11 (9%) = 100%					
SUBTOTAAL: 11					

VRAAG 7 [Clip Art]

- **KYK EN KOMMUNIKEER (Korrekte boodskap).**
- **Penaliseer nie vir taal- en spelfoute nie.**
- **Elke taalhandeling vereis 'n punt.**
- **Vloekwoorde mag nie gebruik word nie.**

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
7.1	<p>“Ek probeer om (my huiswerk te doen / te dink / te konsentreer), hou op lawaai / geraas!”</p> <p>(Enige aanvaarbare sin wat irritasie/ongeduld toon).</p> <p>(1 punt vir: stilte/ophou met die geraas,✓ 1 punt vir rede✓)</p>	2	4	3	3
7.2	<p>“Moet asseblief nie my (geld / selfoon / toebroodjies / lekkers / tas / speelgoed vat nie.”</p> <p>(Enige aanvaarbare sin wat aandui dat iemand pleit.)</p> <p>(1 punt vir: pleit,✓ 1 punt vir die goed✓)</p>	2	4	3	3
7.3	C Hilda, ek is baie jammer.✓	1	4	2	2
DENKVLAK 1: 1/0 (0%) DENKVLAK 2: 1/5 (20%) DENKVLAK 3: 4/5 (80%) = 100%					
SUBTOTAAL: 05					

TOTAAL AFDELING C: 60

ANALISEBLAD VIR AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL MAART 2011 VRAESTEL 1

DENKVLAKKE	1	2	3	TOTAAL
VRAAG 1	41%	41%	18%	100%
VRAAG 2	37.5%	37.5%	25%	100%
Verspreiding van denkvlakke: AFDELING A	39.25%	39.25%	21.5%	100%
VRAAG 3 Verspreiding van denkvlakke AFDELING B	0%	0%	0%	0%
VRAAG 4	65%	31%	4%	100%
VRAAG 5	5%	71%	24%	100%
VRAAG 6	45.5%	45.5%	9%	100%
VRAAG 7	0%	20%	80%	100%
Verspreiding van denkvlakke: AFDELING C	28.8%	41.9%	29.25%	100%
Verspreiding van denkvlakke: HELE VRAESTEL	34%	40.5%	25%	100%

AFDELING D: LETTERKUNDE

VRAAG 8: *STOKVEL OP 'n PLAAS* – Justice L Makete

- 8.1 Saterdag ✓ (1)
- 8.2 Sipho (Dlamini) ✓ (1)
- 8.3 kwaai, ✓ verstandig ✓ (2)
- 8.4 Lekkerbek ✓ (1)
- 8.5.1 komberse ✓ (1)
- 8.5.2 kinders ✓ (1)
- 8.6 B/ skaap ✓ (1)
- 8.7 (Sis) Dudu ✓ (1)
- 8.8 (Die) buurvrou ✓ (1)
- 8.9 Mampoer ✓ en sorghumbier ✓ (2)
- 8.10 Dit moes oornag staan/brou. ✓ (1)
- 8.11.1 D/MaDlamini ✓ (1)
- 8.11.2 C/ twaalfuur ✓ (1)
- 8.12.1 B/ 'n soort klub ✓ (1)
- 8.12.2 C/ 'n musiekinstrument ✓ (1)
- 8.12.3 D/ speel kerklike musiek ✓ (1)
- 8.13 Ja
Dit is van groot finansiële hulp./Dit kan help om skoolgeld te betaal/ skuld af
te betaal/groot items aan te koop bv. 'n stoof. ✓✓
(Enige TWEE) (2)
- [20]**

VRAAG 9: DIE HEN EN DIE NAALD – Minnie Postma

9.1.1	volksvertelling✓	(1)
9.1.2	D/ ou mense✓	(1)
9.2	Valk het elke dag na Hen se lekker geselskap kom luister.✓	(1)
9.3.1	naald✓	(1)
9.3.2	velletjies✓	(1)
9.3.3	karos✓	(1)
9.3.4	enigste✓	(1)
9.3.5	lief✓	(1)
9.4	As hen die naald verloor, kan hy een van haar kuikentjies vat om te eet.✓	(1)
9.5	Op haar huis se vloer✓	(1)
9.6	hoogmoedig✓	(1)
9.7	Die ander hoenders / vreemde hoenders.✓	(1)
9.8	Haar kuikens/kinders✓	(1)
9.9	Vee,✓ die vuilgoed optel✓ en dit op die ashoop gaan gooi✓	(3)
9.10.1	Waar✓ Sy vergeet van haar karos en beskerm haar kinders as daar gevaar is.✓	(2)
9.10.2	Onwaar✓ Hen steek vandag nog haar kuikens weg as sy Valk sien./ Valk steel vandag nog Hen se kuikens, hulle is vyande.✓	(2)
		[20]

TOTAAL AFDELING D: 20
GROOTTOTAAL: 120